

XXIV.

En Landstingsdom af 1572 om Rebning af Præstegaardsjord.

Efterfølgende Dom har Interesse med Hensyn til det Spørgsmaal, hvor stort en Præstegaards Jordtilliggende burde være, og den hævder den samme Grundsætning, som alt var gjort gjældende ved en kgl. Rettertingsdom af 25. Okt. 1540 (Danske Kirkelove I, 167—8), at en Præstegaard burde være noget nær den bedste Gaard i Sognet. Naar Biskop Niels Jespersen i Odense lod tage en Vidsisse af den her meddelte Dom fra det jyske Landsting, skete det formodentlig af Hensyn til dens Anvendelighed paa fynske Præstegaardsforhold.

Hans Schriffuer, Tinghører till Fynbo Landsting, Laurs Olssen i Sanderom, Dallumb Birkkefoget, Hans Fønboe i Grarop, Jens Wiborg, Ridefoget i Nyborg Len, oc Hans Nielssen i Frørop kiendis for alle mett thette vort obne breff, att Aar effter Guds byrdt 1580, Løgerdagen nest effter hellig kors dag, som vaar then 17 Septembris, lod hederlig oc høyleyrdt Mand, Mester Niels Jespersen, Superintendens vdj Fyens Stift, her paa Landsting for oss oc menige Ting-

mendt, som da tilstede vaare, lese en beseglet Dom, af Wiborg Landsting vdgifuen, af huilcken hand begierede att maatte faa en Vidisse oc Copie her af Tinge vnder Danne-
mends besegling. Liudendis i sig selff Ordt fraa Ordt, som her efterfølger.

Axell Jull till Willestrup, Palli Jull till PallisbiERG, Landsdommere udj Nøriutlandt, oc Gunde Schriffuer, Lands-
tinghører ibidem, giører witterligt, att Aar efter Guds byrdt 1572, løffuerdag post Georgij, paa Wiborg Landsting vaar skicket erlig oc hederlig Mand, Her Laurs Winther, Sogne-
præst till Astrop Kircke¹⁾, paa den ene, oc haffde hid i rette steffnet Staffen Hanssen i Aask, Morthen Perssen i Lønkiær, Niels Morthenssen udj Raffinholt oc theris metbrødre, Rebsmendt i Ningherrett, paa den anden side, oc thennem tilltalet oc beskielte, for the nogen tid siden forleden skulle haffue rebt Astropmarck, oc ikke skulle haffue tillrebt hans Præstegaardt Jordt som den fornemeligste Gaardt udj Byen; oc the icke heller skulle haffue giordt theris Ed endelig. Oc fremlagde samme Rebsbreff, sist forgangen Aar, Tisdag nest
effter Sancti Michels Dag, udgiffuett, som bemæler, huorledis the skulle haffue tilliebt Præstegaarden iiij Reb, en Alne, ij Korter. Dernest haffde de tilrebt Jep Jensen vj Reb oc iiij Alne, Michel Jenssen iiij Reb, Las Persen iij Reb, iiij Alne, it halt Korthet, Hans Tomessen iiij Reb, en Alne, ij Korthet. Huilcket Rebsbreff metfører, for^{ne} Rebsmendt at haffue bekiendt, att ther som the haffue thennom formaaldt eller fortaldt, da wille de komme igien oc rebe oc skifte, huad thennom bør at giøre, som rett er. Som thett Rebsbreff videre bemeler. Oc klaget for^{ne} Her Laurits, att for^{ne} Rebsmendt skulle haffue hannem meget forkorthet oc meget mindre tilllagdt end then beste. Oc menthe thett emod Handfestningen oc all Leylighedt att verre. Saa vaar erlig oc fornumstig Mandt, Søren Schriffuer, Ridefogit i Aarhus len, her tilstede oc mente, att Presten icke skulle veret skeet rett, efter som hand burde, till sin Preste-

¹⁾ Denne Mand er altsaa bleuen Præst en Del Aar før den Tid, det tidligere har været omtaget (se Wiberg, Alm. dsk. Præstehist. I, 125).

gaardt. Saa møtte Niels Moritzsen¹⁾ i Rannolt paa sin egen oc sine mettbrødre Rebsmends vegne, oc mente thennem icke videre Jordt at kunde for^{ne} Her Laurits till rebe, end som the giort haffuer. Mett flere Ordt oc Tale, thennem ther om emellem vaar. Tha effter tiltale, giensuar oc sagens leylighedt, saa oc effterdi samme Rebsbreff mettfører, att ther som Rebsmendene haffde thennem formoldt eller fortoldt, ville the igienkomme att rebe oc skifte, som rett er, oc samme Touff vdj saa maade findis vdj Tuiffuel, oc icke effter Recessens liudelse endelig giortt: Tha finde vi effter saadan leilighedt samme Rebning att verre oc bliffue, som then wgiorde vaare; oc for^{ne} Rebsmendt, nar the paa nye loughlig tillkreffuis, at komme paa samme Marck, att vdlegge oc tillrebe Prestegaarden noget nær then beste oc fornemligste gaardt i Byen. Oc effterdj for^{ne} Rebsmendt vdj saa maade icke endelig theris Toug giort haffuer, bør the mett for^{ne} Her Laurits effter Lensmandens tycke at stande vdj kost oc tæring mett att holde samme marck till Rebs at lade følge²⁾. In cuius rei testimonium sigilla nostra præsentiis inferius impressa.

Gunde Christenssen.

Att wj saadan en beseglett Dom vdj alle sine Ordt seett oc hørt haffue, som forskreffuett staar, dett vidner wj mett voris besegling her vndertryckt. Datum vt supra.

Original med fem paatrykte Segl i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 25.

¹⁾ Kaldes ovenfor: Morthenssen.

²⁾ Læsningen af dette Ord er uvis, da der er Hul i Papiret.